

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3265/2020. (VII. 3.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Balassagyarmati Törvényszék 2.Pf.20.167/2019/6. számú ítélete, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 81. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A Galambos Károly Ügyvédi Iroda mint indítványozó, csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője, dr. Galambos Károly irodavezető ügyvéd útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal élt a Balassagyarmati Törvényszék 2.Pf.20.167/2019/6. számú ítélete, és a Balassagyarmati Járásbíróság 13.P.20.490/2018/10. számú ítélete ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [3] Az indítványozó ezen túlmenően az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt is előterjesztett a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 81. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [4] 1.1. Az alapul szolgáló ügyben az indítványozó közérdekű adatok kiadása iránti keresetének az eljáró bíróságok első- és másodfokon is helyt adtak. Az indítványozó perköltségigényét azonban az elsőfokú bíróság elutasította azzal, hogy a jogi képviselővel eljáró felperes a költségjegyzék benyújtását elmulasztotta, így a Pp. 81. § (5) bekezdése értelmében perköltsége nem érvényesíthető. Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, kérve, hogy a törvényszék az ítélet perköltségre vonatkozó részét változtassa meg a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, és mellőzze „a bíróság a felperes keresetét egyebekben elutasítja” szövegrészt, és az alperest kötelezze 26 300 Ft elsőfokú perköltség megfizetésére. Kérte továbbá az alperesnek a fellebbezési perköltségben való marasztalását. A felperes fellebbezése kizárólag a perköltség viselésére vonatkozott, a közérdekű adat kiadása iránti keresetnek történő helyt adást nem sérelmezte, ezért az azzal kapcsolatos elsőfokú döntés a Pp. 370. § (1) bekezdés alapján nem képezte a felülbírálat tárgyát. A másodfokon eljáró törvényszék kiemelte, hogy a Pp. 82. § (3) bekezdése alapján a felszámítani elmulasztott vagy a felszámítottnál magasabb összegű költséget a fél javára nem lehet figyelembe venni. Utalt még arra is a törvényszék, hogy a felperes képviselője a csatolt meghatalmazás alapján a perben jogi képviselőként járt el és nem törvényes képviselőként, így rá egyértelműen vonatkoztak az elektronikus kapcsolattartás szabályai. A törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintve, fellebbezett részében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, azt helyes indokaira figyelemmel, helyben hagyta.
- [5] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Az indítványozó álláspontja szerint a sérelmezett bírósági döntések a perköltségigény elutasítása vonatkozásában sértik az Alaptörvény I. cikk (1)–(3) bekezdését, IV. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1)–(2) bekezdését, valamint XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [6] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [7] Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Míg az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [8] Az indítványozó az alapul szolgáló ügyben peres félként vett részt, egyedi érintettsége fennáll.
- [9] Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. Az indítványozó a Balassagyarmati Törvényszék 2.Pf.20.167/2019/6. számú jogerős ítéletét elektronikus kézbesítés útján 2019. október 17-én vette át, az alkotmányjogi panaszt 2019. december 13-án – a törvényben meghatározott határidőben – érkezették az első fokon eljáró bíróságon. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette, a támadott döntés végrehajtásának felfüggesztését nem kérte, felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban.
- [10] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, ennek feltételeit az 52. § (1b) bekezdése részletezi. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek részben megfelel. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozói jogosultságra vonatkozó hivatkozást, megjelöli azokat az Alaptörvényben biztosított jogokat, amelyek tekintetében az alapjogi sérelmet állítja, valamint megjelöli a sérelmezett bírósági döntéseket, amelyeknek alkotmányossági vizsgálatát, és alaptörvény-ellenességére tekintettel megsemmisítését kéri. Ezen túlmenően megjelölte azt a konkrét jogszabályi rendelkezést, melyet az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz keretében vizsgálni kér.
- [11] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során, a törvényben előírt feltételek tekintetében a következőket állapította meg.
- [12] Az Alkotmánybíróság először az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszleletet vizsgálta. Az Abtv. 27. §-a értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet az Alkotmánybírósághoz, amennyiben valamely az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme áll fenn.
- [13] Az alkotmányjogi panasszal támadható érdemi döntésnek minősülő bírósági döntések körét az Abtv. taxatív nem határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak esetről-esetre, a konkrét ügy egyedi körülményeire tekintettel kell vizsgálnia, hogy a támadott bírósági döntés az Abtv. 27. § tárgyi hatálya alá tartozik-e, azaz az ügy érdemében hozott, vagy a bírósági eljárást – egyéb határozattal – befejező bírósági döntések körébe tartozik-e {3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [13]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [40]; 3364/2018. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [14] Az indítványozó beadványában azt sérelmezte, hogy a közérdekű adatok kiadása iránti keresetében foglalt főkövetelésének az eljáró bíróságok mind elsőfokon, mind másodfokon maradéktalanul helyt adtak, azonban a nem megfelelő formában és időben előterjesztett perköltség igényét sem az első fokú bíróság, sem a másodfokon eljáró bíróság nem ítélte meg számára.
- [15] Az Alkotmánybíróság az érdemi határozatok körének megállapításakor korábban a végrehajtási kifogás, valamint a végrehajtás felfüggesztése intézményével kapcsolatban megállapította, hogy az Abtv. 27. §-a szerint alkotmányjogi panaszt csak az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés – azaz csak a jogalkotó által meghatározott döntések, és nem minden döntés – ellen lehet előterjeszteni {3179/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [9]; 3252/2014. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [5]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [43]; 3364/2018. (XI. 28.) AB végzés Indokolás [24]}.
- [16] A jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyet illetően az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy a bírósági eljárás tárgya a közérdekű adatok kiadása, ennek csupán járulékos eleme volt a konkrét eljárásban a perköltségigény. A nem megfelelő formában előterjesztett perköltségre vonatkozó kérelem elutasítása a közérdekű adatok kiadására vonatkozó kereseti kérelem elbírálására érdemi kihatással nem bír. Maga az indítványozó is hangsúlyozta alkotmányjogi panaszbeadványában, hogy nem a bíróságok érdemi döntése, hanem kizárólag csak a perköltség tekintetében kéri az alkotmányossági vizsgálat lefolytatását, és az alaptörvény-ellenesség megállapítása mellett a sérelmezett bírósági döntéseknek csak a perköltségre vonatkozó részét kéri megsemmisíteni.

- [17] Erre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jelen alkotmányjogi panaszban támadott részében a határozatok nem minősülnek a bírósági eljárás érdemében hozott döntésnek, így ezek ellen nincs helye az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panasz előterjesztésének.
- [18] Az indítványozó beadványában az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt is előterjesztett a Pp. 81. § (5) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint alkotmányjogi panasszal az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet fordulhat az Alkotmánybírósághoz, akinek az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, valamint jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [19] Az indítványozó beadványának az Abtv. 26. § (1) bekezdés szerinti alkotmányjogi panasz részében a Pp. 81. § (5) bekezdését sérelmezte, mely szerint „[a] jogi képviselővel eljáró fél a perköltségét kizárólag jogszabályban meghatározott költségjegyzék előterjesztése útján számíthatja fel”. Álláspontja szerint – mivel a bíróságok ezen rendelkezésre hivatkozással utasították el a közérdekű adatok kiadására iránti perben felmerült perköltségigényét – az eljáró bíróságok a perköltség vonatkozásában alaptörvény-ellenes döntést hoztak.
- [20] Az Abtv. 29. §-a szerint az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz esetében is törvényi feltétel, hogy az Alkotmánybíróság a panaszt csak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [21] Az Alkotmánybíróság a beadványnak az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasz eleme tekintetében megállapította, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezést a bírósági eljárásban alkalmazták, arra hivatkozással utasította el az indítványozó perköltség megállapítása iránti kérelmét az első fokon eljáró bíróság. Azonban a jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági eljárás a közérdekű adatok kiadása iránti kereset alapján indult. Ezen kereseti követelés érvényesítése érdekében felmerülő járulékos elemként szerepelt a – nem a jogszabályi formában, és határidőben előterjesztett – perköltségigény, amely azonban az érdemi döntésre, azaz – az indítványozó által nem vitatott, és nem is fellebbezett – a közérdekű adatok kiadása iránti keresetnek maradéktalanul helyt adó bírósági döntésre érdemi kihatással nem bír, azt érdemben nem befolyásolja.
- [22] 3. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § (1) bekezdésére, és 27. §-ára tekintettel, a 29. § alapján, mint nem az ügy érdemében hozott döntés, illetve a bírói döntést érdemben nem befolyásoló alaptörvény-ellenesség tekintetében előterjesztett alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. június 16.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Handó Tünde
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Schanda Balázs
alkotmánybíró helyett

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szívós Mária
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/83/2020.

